

Tunne oma netisõpru ja mõtle enne kui endast pilte saadad

Tiina on 14 aastane neiu, kes käib põhikoolis, ning peale kooli tegeleb endale meeldiva huvitegevusega. Peale selle meeldib nii Tiinale kui teistele temaealistele veeta palju aega virtuaalmaailmas tegutsedes: laetakse üles uusi pilte „Facebooki“, erinevaid videoid laetakse üles „Youtube’i“ ja „Snapschat“ vahendusel jagatakse lühiajaliselt naljakaid pilte oma sõpradega. Vahva on koos oma sõpradega pilte teha, neid oma tuttavatele sotsiaalmeedias jagada ning jälgida mitu meeldimist ja kommentaari pilt saab. Rohkem kommentaare ja meeldimisi saavad üldjuhul pildid, kus on vähem riideid seljas või mõni selline intrigeerivamas poosis tehtud pilt. Selliseid pilte on Tiina profiilil mitmeid, Tiina Facebooki profiil on avalik, ehk kõik saavad näha tema tegevusi ja pilte Facebookis.

Ühel päeval tuleb Tiinale aga kiri noormehelt, kes kallab ta üle komplimentidega, kui ilus tütarlaps on. Noormees väidab Tiinale, et ta on 16 aastane Martin. Noorte jutlemine venib nädalaga igaõhtusteks ning Tiina on selle üle väga õnnelik. Martin tundub Facebooki profiili kaudu olevat väga nägus noormees. Ühel õhtul noored räägivad jälle ja Martin räägib Tiinale, et töötab aeg ajalt oma isa jaoks, kes värbab modelle ning Martini meelest sobiks ka Tiina modelliks. Selleks, et isa saaks aru, kas tüdruk on modellimõõtu, palub Martin Tiinal endast pesuväel pilte teha. Tiina, armununa ja suures õhinas, teeb endast erinevates poosides pesuväel pilte ning saadab Martinile. Kohe, kui Tiina oli pildid ära saatnud, muutus aga Martini kirjaviis täielikult. Martin, kes oli kasutanud enne palju emotikone ning tüdrukut alati meelitanud, muutus hetkega emotsioonituks ja napolisõnaliseks.

Martin soovis veel Tiinast pilte juurde saada, seekord juba käskival viisil. Tiina aga hakkas kõhkleva, kas siis Martini muutunud suhtumise tõttu või sellepärast, et Tiinale meenus järsku, et ta oli kuskilt lugenud, et võõrastele ei tohiks endast pilte jagada, eriti olles pildil poolalasti. „Aga Martin ei olnud ju võõras“, mõtles Tiina „Oleme juba kuu aega omavahel suhelnud“, Või siiski, kas Tiina ikka tegelikult tundis Martinit?

Tiina hakkas uurima, kas ja mida Martini isa Tiina piltidest arvas, ning mis põhjusel on uusi vaja teha. Martin sellele küsimusele ei vastanud, ütles vaid, et nüüd soovib saada tüdrukust pilte, kus tal pesugi seljas pole ja kui tüdruk pilte ei saada, avalikustab Martin saadetud pildid tüdruku klassikaaslastele, õpetajatele, vanematele ehk kõikidele, kelle ees tüdrukul piinlik võiks hakata. Tiina oli ju nendest kõikidest inimestest Martinile rääkinud, isegi oma aadressi oli öelnud. Tiina ehmus tõsiselt ning tõdes, et peaks juhtumist kellelegi rääkima, kuna tundis, et ei saa seda olukorda ise lahendada. Tiina rääkis juhtumist oma vanematele, kellega koos võeti ühendust lasteabitelefoni 116 111 ning juhtumiga hakati tegelema, Tiina pildid ringlusesse õnneks ei läinud ja Martini isik tuvastati. Tiinal läks väga hästi, et pildid ringlusesse ei jõudnud.

Meeles peab pidama, et inimesed internetis ei ole alati need, kellena nad end esitlevad. Võib tõesti juhtuda, et sinu „internetituttav“ ei ole tegelikult isik, kes ta väidab end olevat. Ole ettevaatlik, millist informatsiooni endast jagad. Arvestada tuleb ka sellega, et mis on kord internetis jagatud, ei kuulu enam ainult sulle.

Enne, kui sa isiklike pilte või videoid üles laed või kellelegi saadad, siis mõtle:

Kas see pilt või video võib sulle kunagi piinlikkust valmistada? Kas see pilt või video võib sul takistada tulevikus oma eesmärgi saavutamist (nt saada soovitud töö- või õppekoht)? Kas see pilt või video sisaldab seadusega vastuollu minevat informatsiooni (nt on liiga vägivaldne, teisi alandav jms)?

Kui vastasid kasvõi ühele küsimusele „Jah“, mõtle tõsiselt üle, kas see fail vajab tõesti üles laadimist või kellelgi saatmist.

Lisainfo interneti turvalisusest: www.targaltinternetis.ee

Abi ja nõu saab ka lasteabitelefoni kaudu:

Lasteabi nõuandetelefon 116 111

Skype: Lasteabi_116111

(nõustamine, 24h)

Kodulehekülg: www.lasteabi.ee

„Küsi abi“ (online nõustamine, 24h)

Saada e-kiri info@lasteabi.ee

Facebook: „Et ükski laps ei jääks abita, kui ta seda vajab!“

<https://www.facebook.com/lasteabi>

Ühendust võib võtta ka veebkonstaablitega:

Andero Sepp

Facebook: [Veebikonstaabel Andero](#)

Rate: <http://www.rate.ee/users/andero->

Skype: andero.sepp@politsei.ee

E-mail: andero.sepp@politsei.ee

Maarja Punak

Facebook: [Veebikonstaabel Maarja](#)

Twitter: [Veebikonstaabel](#)

E-mail: maarja.punak@politsei.ee